

Standardy Ochrony Małoletnich
wraz z zasadami postępowania i podejmowania interwencji
w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu
małoletniego
w Centrum Kształcenia Ustawicznego w Kutnie

Podstawa prawna: Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989r. (Dz. U. 1991 Nr 120 poz. 526 z późn. zm.), Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015 poz. 1390), Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. 2016 poz. 1749), Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. 2016 poz. 1822), Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964r. - Kodeks cywilny (Dz. U. 2017 poz. 459), Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks Karny (Dz. U. 2016, poz. 1137), Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2016 poz. 922), Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 2017 poz. 682), Ustawa z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 535), Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, w związku z art. 22c ust. 6 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U.2026.110 t.j) w związku z art. 22c ust. 6 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U.2026.110 t.j).

I. Informacje ogólne dotyczące „Standardów Ochrony Małoletnich” w Centrum

Celem „Standardów Ochrony Małoletnich” jest zapewnienie małoletnim słuchaczom Centrum Kształcenia Ustawicznego w Kutnie warunków sprzyjających do nauki oraz rozwoju (w atmosferze życzliwości, szacunku, akceptacji i bezpieczeństwa). Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika szkoły i innej osoby dorosłej z otoczenia słuchacza jakiegokolwiek formy przemocy.

Krzywdzenie dziecka to każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka (definicja Światowej Organizacji Zdrowia, WHO). Obowiązkiem osoby, która dowiadyuje się, że dziecko jest krzywdzone jest zatrzymanie krzywdzenia. Interwencja prawna w sytuacji krzywdzenia dziecka rozumiana jest jako powiadomienie odpowiednich instytucji: policji, prokuratury, sądu rodzinnego o przestępstwie lub zagrożeniu dobra dziecka, w celu podjęcia przez te instytucje działań w ramach swoich obowiązków służbowych. Działania te zapobiegają krzywdzeniu dziecka, spowodują wyciągnięcie odpowiedzialności w stosunku do sprawcy i wesprą dziecko i rodzinę w sytuacji kryzysu.

Rolę i zadania nauczycieli oraz szkolnych specjalistów w zakresie udzielania pomocy dziecku określa Ustawa o systemie oświaty, Ustawa Karta Nauczyciela, Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, Ustawa z dnia 9 marca 2023r o zmianie Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jak też Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Odpowiedzialność nauczycieli, opiekunów semestrów, innych pracowników pedagogicznych oraz pracowników niebędących nauczycielami za pomoc dzieciom krzywdzonym wynika również z innych przepisów prawa, m.in. Kodeksu postępowania karnego – art. 304, Kodeksu karnego – art.162, Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, art. 12, Kodeksu postępowania cywilnego –art. 572, Konwencji o Prawach Dziecka. Zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 10 czerwca 2010 r. oraz z dnia 9 marca 2023r. przemoc w rodzinie należy rozumieć jako:

“jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

Istotna jest rola członka rodziny - przez określenie członków rodziny należy rozumieć osobę najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz.553, z późn. zm.), a także inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Wyróżnia się 4 podstawowe rozpoznawalne formy krzywdzenia:

Rodzaj przemocy i jego opis	Zauważalne symptomy/zachowania
Przemoc fizyczna	
Przemoc, w wyniku której dziecko doznaje	Ślady palców i przedmiotów na ciele dziecka

faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko lub ze strony osoby, której dziecko ufa bądź która ma nad nim władzę. Nieprzypadkowe zranienie polegające na przykład na: popychaniu, szarpaniu, policzkowaniu, szczypaniu, kopaniu, duszeniu, biciu otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewaniu wrzątkiem lub substancjami żrącym, użyciu broni, ostrych narzędzi.	- okrągłe punktowe poparzenia - opuchlizna, złamania, zwichnięcia - skarpetkowe odparzenia - siniaki w nietypowych miejscach ciała dziecka, np. okularowe w okolicy oczu. lęk przed rozebraniem się, lęk przed dotykiem drugiej osoby, strój nieadekwatny do pory roku i pogody (długie rękawy, kiedy jest ciepło), nadmierna apatia lub agresja, noszenie ciemnych okularów, także przy braku słońca. <u>Wzmożony nacisk na obserwację symptomów i zachowania dziecka, jeśli pracujemy z uczniem niewerbalnym.</u>
Przemoc psychiczna	
Chroniczna, нефизyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a osobą dorosłą, obejmująca zarówno działania jak i zaniechania. Formy przemocy psychicznej: niedostępność emocjonalna, zaniedbywanie emocjonalne, relacja z dzieckiem oparta na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiedzialne rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy osobą dorosłą a dzieckiem.	Zaburzenia mowy (wynikające z napięcia nerwowego), psychosomatyczne (ból jelitowo-żołądkowy, ból i zawroty głowy), moczenie i zanieczyszczanie się, ból mięśni, nadmierna potliwość, zaburzenia snu, brak poczucia pewności siebie, niska samoocena, wycofanie, depresja, fobie, lęki, zachowanie destrukcyjne, kłopoty z kontrolą emocji, poczucie krzywdy i winy, nieufność do innych, problemy szkolne, zachowania agresywne w stosunku do innych osób
Wykorzystanie seksualne	
Włączanie młodocianego w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest odpowiednio dojrzałe rozwojowo i nie może się zgodzić w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi, społecznymi. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność (np. prezentowanie treści o tematyce	Konsekwencje przemocy seksualnej: somatyczne, poznawcze, emocjonalne, behawioralne: prowokacyjne zachowania seksualne, zachowania masturbacyjne, erotyczne rysunki lub zabawy, zachowania o charakterze regresywnym, izolowanie się, zamykanie się w sobie, lęki, strach, fobie, nerwice, depresje, przygnębienie, smutek, lęki związane z daną płcią, np. wobec rodzica danej płci, zachowania agresywne i (lub) autodestrukcyjne (próby samobójcze,

pornograficznej, robienie zdjęć lub filmów z udziałem młodocianego bez odzieży, komentowanie dziecka w sposób erotyczny, proponowanie relacji intymnych, dotykane w miejscach intymnych, zmuszanie do oglądania nagości i/lub dotykania przez dziecko, ocieranie, kontakty oralne) wystąpi między dzieckiem a dorosłym, młodocianym a innym młodocianym jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności i władzy.	samobójstwa), nadpobudliwość ruchowa, poczucie winy, krzywdy.
Zaniedbywanie	
Chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych dziecka i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.	Częsta absencja w szkole, wagarowanie, brak przyborów szkolnych, ubiór nieadekwatny do pory roku, niedożywienie, zaniedbanie pod względem higienicznym i zdrowotnym (brudna skóra, rażąco małych rozmiarów odzież, przewlekłe nieleczone choroby, nie zażywanie niezbędnych leków, koniecznych badań, zaburzony rozwój fizyczny), pozostawianie na dworze bez opieki w godzinach wieczornych i nocnych (zwłaszcza młodsze dzieci), niedbanie o higienę snu odpoczynku, apatia, bierność

Zagrożenia dla małoletnich słuchaczy w internecie

Rodzaj zagrożenia	Przykłady
Niedozwolone zachowania z wykorzystaniem internetu, smartfonów	Nękanie, straszenie, szantażowanie, podszywanie się pod kogoś – np. kradzież zdjęć z mediów społecznościowych i zakładanie fałszywych profili w aplikacjach randkowych, przesyłanie i udostępnianie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć czy filmów
Przemoc seksualna z wykorzystaniem wizerunku małoletniego	robienie filmów i zdjęć z nagimi małoletnimi w trakcie czynności seksualnej – szczególnie przy użyciu przemocy, groźby

	lub podstępu, rozpowszechnianie takich materiałów, tworzenie takich materiałów przy użyciu sztucznej inteligencji (<i>deepfake</i>).
Dostęp do nielegalnych treści	Dostęp do materiałów przedstawiających seksualne wykorzystanie dziecka ¹ (CSAM), twardej pornografii ² – prezentującej przemoc lub wykorzystywanie zwierząt, materiałów promujących rasizm i ksenofobię ³ – faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa oraz nienawiść ze względu na narodowość, pochodzenie etniczne, rasowe, wyznanie lub brak wyznania, materiałów propagujących lub pochwalających zachowania o charakterze pedofilskim, filmów i zdjęć z nagimi osobami lub osobami w trakcie czynności seksualnej; wykonanych przy użyciu przemocy, groźby, podstępu lub udostępnianych bez zgody tej osoby ⁴ , treści, które zawierają uwodzenie dziecka poniżej 15 r.ż. przez Internet (<i>child grooming</i>) ⁵ , szantażu na tle seksualnym.
Dostęp do szkodliwych treści	Dostęp do treści nieodpowiednich do ich wieku – na przykład takich, które zawierają: obrazy przemocy i śmierci, inne drastyczne sceny, pornografię, okrucieństwo wobec zwierząt, nawołania do samookaleczeń, samobójstw, promowanie szkodliwych substancji, nawet jeśli nie są one wprost nazwane narkotykami, promowanie niebezpiecznych postaw (na przykład pro-ana) czy wyzwiał online, zachęty do wstąpienia do radykalnych ruchów lub sekt, zachęty do przemocy i przestępstw, dyskryminację, degenerację (np. patostreamy).
Dostęp do nieodpowiednich kontaktów	Małoletni mogą być narażeni na kontakty,

¹ Art. 202 § 3, § 4, §4a, §4b Kodeksu karnego

² Art. 202 § 3 Kodeksu karnego

³ Art. 256 Kodeksu karnego

⁴ Art. 191a Kodeksu karnego

⁵ Art. 200a Kodeksu karnego

i usług online	które są przejawem: presji ze strony rówieśników, groomingu, cyberprzemocy, sextingu, szantażu na tle seksualnym. Mogą też mieć dostęp do nieodpowiednich dla nich narzędzi i platform społecznościowych, na przykład takich, które umożliwiają zarabianie na aktywności seksualnej dzieci, organizują gry hazardowe online.
----------------	--

II. Niniejszy dokument reguluje zasady postępowania pracowników Centrum Kształcenia Ustawicznego w Kutnie (zwanych dalej pracownikami szkoły) w przypadku zapobiegania działaniom krzywdzących dziecko.

Zasady bezpiecznej relacji dorosły-dziecko

1. W procesie rekrutacyjnym na stanowisko pracownika szkoły niezbędne jest dostarczenie dokumentów o niekaralności.
2. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo słuchaczy małoletnich podczas pobytu w szkole, są uważni na sytuacje związane z zagrożeniem zdrowia i życia, sprawdzają samopoczucie słuchaczy małoletnich.
3. Pracownicy nieustannie poszerzają swoją wiedzę i doskonałą umiejętności pomocowe dot. pracy ze słuchaczami małoletnimi z zaburzeniami rozwojowymi i niepełnosprawnościami. Profesjonalne podejście do pracy zespołowej, tworzącej całościowe spojrzenie na człowieka (uwzględnianie umiejętności rozwojowych dzieci, wynikających z niepełnosprawności, dysfunkcji).
4. Nauczyciele organizują zajęcia zapewniające słuchaczom małoletnim wszechstronny rozwój, zadania i działania dostosowane są do potrzeb i możliwości poszczególnych słuchaczy małoletnich.
5. Pracownicy towarzyszą słuchaczom małoletnim w sytuacjach trudnych, wspierają w poszukiwaniu rozwiązań.
6. Pracownicy podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażania emocji w sposób nie krzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad życzliwych, opartych na szacunku interakcjach.
7. Młodzież zostanie zapoznana z zasadami regulującymi funkcjonowanie grupy uwzględniającymi prawa dziecka (tworzenie kontraktu klasowego uwzględniającego wartości placówki zgodne ze Standardami Ochrony Małoletnich).
8. Pozytywne zachowania słuchaczy małoletnich wzmacniane są poprzez nagradzanie: słowne (pochwała indywidualna, pochwała w obecności innych uczniów), indywidualne systemy motywacyjne.

9. W każdej sytuacji słuchacz małoletni jest informowany o konsekwencji zachowania i możliwych działaniach naprawczych.

10. Niedopuszczalne są zachowania z obszarów przemocowych: cielesne (szarpanie, bicie, popychanie), słowne (wyzywanie, wyśmiewanie), zmuszanie, negowanie uczuć.

11. Bezpośredni kontakt z młodocianym oparty jest na poszanowaniu intymności młodego człowieka. Zasady bezpośredniego kontaktu z młodocianym ustalane są z rodzicami, opiekunem prawnym z poszanowaniem zdania obu stron, w przypadku zachowań trudnych, uwzględniającymi bezpieczeństwo młodocianego i otoczenia. W szczególnych uzasadnionych przypadkach uzasadnione jest użycie siły przez pracownika szkoły w celu przerwania zachowań ucznia, które zagrażają życiu i zdrowiu jego samego lub innych uczniów (tylko w celu unieruchomienia i zabezpieczenia). Jednocześnie szkoła dba o nietykalność cielesną uczniów.

12. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek zagrożeń bezpieczeństwa każdy pracownik jest zobowiązany, w miarę możliwości im przeciwdziałać oraz natychmiast powiadomić o nich kadrę kierowniczą. Dyrektor/wicedyrektorzy placówki i niezwłocznie informują Szkolny Zespół Interwencyjny, który jest zobowiązany do prowadzenia niezbędnej dokumentacji (teczka interwencji – notatki, wnioski, wykaz podejmowanych działań).

13. Pracownicy szkoły w codziennych kontaktach z młodocianymi kierują się szacunkiem, akceptacją i życzliwością rozumianymi jako:

-osoba dorosła uwzględnia indywidualne potrzeby słuchacza małoletniego,

- osoba dorosła nie wyraża krytycznych, ośmieszających opinii, uwag i sądów wobec słuchacza małoletniego oraz jego zachowań, jest uważna na konteksty sytuacyjne i nie rozmawia z innymi pracownikami o uczniach szkoły przy innych,

- osoba dorosła w żaden sposób nie dyskryminuje słuchacza małoletniego,

- nie przekazuje informacji na temat funkcjonowania nieletniego i jego zachowań jego rodzicom w obecności małoletniego lub innych rodziców,

- osoba dorosła nie wykorzystuje przewagi fizycznej wobec małoletniego (nie bije, nie szarpie, nie stosuje siły fizycznej),

- nie wykorzystuje przewagi statutowej, swojej rangi nauczyciela i nie nadużywa możliwości karania małoletniego ocenami niedostatecznymi, uwagami dotyczącymi zachowania, nie szantażuje małoletniego możliwością wpisania negatywnej oceny,

- osoba dorosła dostosowuje wymagania edukacyjne do aktualnych możliwości małoletniego i wspiera go w samodzielnej realizacji,

- osoba dorosła nie publikuje wizerunku nieletniego na swoich mediach społecznościowych,

- bezwzględnie chroni danych osobowych małoletniego, w tym przede wszystkim nie ujawnia jego diagnozy, nie rozmawia z innymi rodzicami na temat sytuacji rodzinnej, materialnej, czy zdrowotnej słuchacza nieletniego, czy członków jego rodziny,

- nie przekazuje bez zgody rodziców/prawnych opiekunów małoletniego, informacji na temat: adopcji, przysposobienia, stwierdzonej niepełnosprawności,
- osoba dorosła zaprasza małoletniego do życzliwego kontaktu opierającego się na obustronnym poszanowaniu granic osobistych, budując profesjonalną relację zgodną z obyczajowością (inne zachowania opiekuńcze wynikające ze statutu rodzica, inne od niespokrewnionej osoby dorosłej pełniącej funkcję wychowawczą)
- osoba dorosła informuje małoletniego o zagrożeniach podczas wyjazdów, wypoczynku letniego i zimowego, prac rolniczych sezonowych..

III. Zachowania niedozwolone wobec małoletnich:

A.)

- 1) Nie jest dopuszczalne ujawnianie danych wrażliwych dotyczących małoletniego, wyszczególnionych w art. 9 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. UE.L. z 2016 r. Nr 119, poz. 1), obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby;
- 2) Zachowania niedozwolone obejmują używanie wulgarnych słów, gestów oraz żartów, czynienie uwag, które stanowią, lub mogą być odebrane jako nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej;
- 3) Niedozwolone jest wykorzystywanie relacji wynikającej z władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
- 4) Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku małoletniego dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także umożliwienia utrwalenia wizerunków małoletnich osobom trzecim. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku na potrzeby placówki, na podstawie zgody udzielonej przez ucznia, rodziców/prawnych opiekunów.
- 5) Nie jest dozwolone proponowanie dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używanie ich w obecności małoletnich.
- 6) Nie jest dozwolone nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, lub mogących zostać uznane za posiadające takie właściwości. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych.

B). Zachowania niedopuszczalne w sieci i poza godzinami pracy

1) Nie jest dozwolone nawiązywania kontaktów z małoletnimi uczęszczającymi do placówki poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych. Wyjątek stanowi grupa na messengerze dla oddziału w celach informacyjnych.

2) Dopuszczalną formą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami lub opiekunami są e-mail, telefon, rozmowa bezpośrednia, grupa oddziału na messengerze.

Odpowiedzialność za złamanie zasad wymienionych w przedmiotowej procedurze jest podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej lub karnej.

IV. Zasady postępowania

1. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, pracownik ma obowiązek:

1) wezwać pogotowie, jeżeli wystąpiło uszkodzenie ciała, udzielić doraźnej pomocy, gdy uszkodzenie nie wymaga natychmiastowej interwencji pogotowia;

2) poinformować o zdarzeniu, lub swoich podejrzeniach co do krzywdzenia małoletniego dyrektora/wicedyrektorów placówki;

3) sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego.

2. Powiadamiając dyrektora/wicedyrektorów o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego pracownik:

1) przedstawia formy i okoliczności krzywdzenia, które udało mu się ustalić, lub, których wystąpienie podejrzewa;

2) informuje o zachowaniach i wypowiedziach małoletniego wskazujących na doświadczenie krzywdzenia;

3. Konieczne jest zbadanie bezpieczeństwa małoletniego. Jeśli w danym momencie bezpośrednio zagrożone jest życie lub zdrowie małoletniego, nasze działanie musi się skupić na bezpośredniej ochronie małoletniego i zakładać działania mające na celu natychmiastowe zabezpieczenia małoletniego w toksycznej rodzinie lub odseparowanie od pracownika placówki, u którego jest podejrzenie krzywdzenia. Interwencyjne telefony: policja, pogotowie oraz powiadomienie PCPR w Kutnie.

4. Dyrektor placówki lub upoważniony przez niego pracownik powiadamia policję, wydział rodzinny i nieletnich sądu rejonowego oraz prokuraturę rejonową o popełnieniu przestępstwa. Równolegle powiadamia pracownika socjalnego w rejonie. Działania interwencyjne SzZI

mogą być realizowane w ramach trzech ścieżek: karnej (zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa), cywilnej (wniosek o wgląd w sytuację rodzinną dziecka), procedury Niebieskiej Karty (przemoc domowa), dyscyplinarnej (względem stosowania przemocy przez pracownika szkoły).

Interwencję karną należy podjąć w przypadku przestępczości na szkodę małoletnich: przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości np. zgwałcenie, wykorzystanie seksualne, prezentowanie pornografii, przeciwko rodzinie i opiece np. znęcanie się, porzucenie, uprowadzenie, przeciwko wolności np. groźba karalna, nękanie, naruszenie intymności seksualnej, przeciwko życiu i zdrowiu np. ciężki uszczerbek na zdrowiu pobicie, przeciwko czci i nietykalności cielesnej np. zniewaga, zniesławienie.

Dyrektor placówki składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury, realizując obowiązek wynikający z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 1375 ze zm.).

Dyrektor podejmuje niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa, o ile miało ono miejsce na terenie placówki.

Wszczęcie procedury Niebieskiej Karty

5. W przypadku podejrzenia przemocy domowej pracownik szkoły (nauczyciel, opiekun semestru, pracownik niepedagogiczny, np. sekretarz szkoły) przeprowadza rozmowę ze słuchaczem, od razu zgłasza sprawę Dyrektorowi, informuje również o konieczności kontaktu z rodzicami, gwarantując małoletniemu bezpieczeństwo. Powiadamia KPP w Kutnie.

W przypadku stwierdzenia, że problem krzywdzenia nie wymaga sięgnięcia po środki represji karnej wobec rodziny i izolowania od niej małoletniego i że możliwa jest współpraca z rodzicami:

- wezwania do szkoły rodziców/opiekunów prawnych ucznia, zawiera z rodzicami kontrakt o współpracy na rzecz poprawy sytuacji małoletniego i rodziny. Zespół monitoruje sytuację, podejmuje działania naprawcze, wsparcie psychologiczne i pedagogiczne.

- podejmuje działania wynikające z potrzeb dziecka i rodziny w kierunku (wzmocnienia małoletniego, udzielenia wsparcia w sytuacji kryzysowej i traumatycznej poprzez zapewnienie mu pomocy psychologiczno - pedagogicznej na terenie szkoły, wspierania rodziny poprzez kierowanie do instytucji oferujących np. poradnictwo, konsultacje psychologiczne, terapię uzależnień, terapię dla sprawców przemocy, grupy wsparcia, warsztaty umiejętności wychowawczych, - pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych poprzez zastosowanie procedur mediacyjnych bądź kierowanie do mediatorów, zabezpieczenia socjalnego poprzez kierowanie do instytucji oferujących: poradnictwo i warsztaty w zakresie metod poszukiwania prac, zorganizowania pomocy finansowej, rzeczowej, itp.;

- rodzice zostają poinformowani o podjęciu interwencji założenia „Niebieskiej Karty”;

- jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, kadra kierownicza/upoważniony przez dyrektora pracownik składa niezwłocznie zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do Policji, Prokuratury lub wnioszek o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rodzinnego i Nieletnich.

6. Postępowanie w sytuacji, gdy małoletni jest krzywdzony, dyskryminowany na terenie placówki przez pracownika lub inną osobę dorosłą:

- każdy pracownik placówki, który zauważy negatywne zachowania innego pracownika w stosunku do małoletniego, ma obowiązek interwencji. Informuje o braku zgody na takie zachowanie, działanie i zgłasza sytuację kadrze kierowniczej lub osobie powołanej do Szkolnego Zespołu Interwencyjnego. Powołane osoby przeprowadzają rozmowę z małoletnim i osobami posiadającymi znaczące informacje w tej sprawie. Sporządzony jest opis sytuacji (notatka służbowa).

- Szkolny Zespół Interwencyjny (SzZI) opracowuje plan pomocy małoletniemu, z którym zapoznaje dyrektora szkoły i opiekuna semestru.

- Kadra kierownicza placówki wraz z członkami SzZI oraz opiekunem semestru wdrażają działania pomocowe i profilaktyczne i monitorują je.

- Dyrektor Szkoły przeprowadza osobne rozmowy z pracownikiem i małoletnim oraz jego rodzicami/opiekunem prawnym. Zapisuje, wraz z pracownikiem kontrakt eliminujący nieodpowiednie zachowania.

- Dyrektor, jeśli podejrzewa popełnienie przestępstwa oprócz w/w wszczyna procedury zewnętrzne: zawiadamia policję, prokuraturę lub Kuratorium Oświaty w Łodzi w celu rozpoczęcia postępowania dyscyplinarnego.

- Gdy zaplanowane działania nie przyniosą rezultatu dyrektor podejmuje działania wynikające z Kodeksu Pracy.

7. Działania w przypadku podejrzenia zagrożenia cyberbezpieczeństwa (zasady ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie::

- osoba na terenie placówki, która będzie w posiadaniu informacji o zagrożeniach dla słuchacza małoletniego, zgłasza to kadrze kierowniczej i opiekunowi semestru; powiadamiana zostaje policja;

- należy zabezpieczyć wiadomości email, SMS-y i MMS-y, listy połączeń telefonicznych, wiadomości głosowe, kopie treści rozmów w komunikatorach i czatach, zrzuty ekranu wpisów na stronach internetowych, komentarzy lub zdjęć w serwisach społecznościowych

- podczas zbierania dowodów należy pamiętać o poszanowaniu praw małoletniego, w tym prawa do prywatności;

- należy sporządzić notatkę służbową z informacjami: data otrzymania, dane nadawcy – nazwę użytkownika, adres wiadomości email, numer telefonu, adres strony internetowej lub nazwę profilu w mediach społecznościowych;

- Placówka może wesprzeć słuchacza małoletniego i jego rodziców/opiekunów prawnych w usunięciu nielegalnych, krzywdzących/kompromitujących materiałów z internetu lub wskazać sposoby ich usunięcia przez administratora danego serwisu oraz przypomnieć numer telefonów zaufania (dla dzieci i młodzieży – 116 111, dla rodziców i nauczycieli – 800 100 100);

- opiekunowie semestru/nauczyciele będą monitorować rozwój zdarzenia również po jego przerwaniu, np. czy małoletni, którzy uczestniczyli w tym wydarzeniu (jako osoby pokrzywdzone, sprawcy lub świadkowie), nie są pokrzywdzone dalszą przemocą, na przykład wyśmiewaniem.

8. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet;

- urządzenia placówki (w tym komputery stacjonarne i notebooki” są podłączone do Internetu wyłącznie przez sieć placówki. Słuchacze nie podłączają tych urządzeń do innych sieci, na przykład publicznych sieci wifi albo osobistych hotspotów;

- nauczyciele informatyki i innych zajęć na komputerze lub w bibliotece Centrum znają zagrożenia technologiczne i społeczne i monitorują na bieżąco prace słuchaczy przy komputerze, a wraz z zabezpieczeniami w sieci zapewnia się bezpieczne warunki korzystania przez słuchaczy małoletnich z sieci informatycznych na terenie placówki, blokowane są nielegalne treści;

- słuchacze znają zagrożenia i ich skutki;

- nauczyciel prowadzący zajęcia natychmiast reaguje w przypadku zauważenia korzystania przez słuchaczy z własnego telefonu podczas pobytu na zajęciach i nakazuje odłożenie telefonu komórkowego do rzeczy osobistych, powiadamia opiekuna semestru; - w przypadku propagowania przez słuchacza małoletniego i pełnoletniego treści niedozwolonych zakazuje tych czynności, powiadamia opiekuna semestru i kadrę kierowniczą – słuchacz (w przypadku braku dostosowania się do wytycznych) będzie ukarany według zapisów statutowych; w przypadku słuchaczy niepełnoletnich powiadamia się o tym fakcie ich rodziców/opiekunów prawnych/właściwe instytucje;

- za techniczne i organizacyjne przygotowanie Placówki do zapewnienia bezpiecznych warunków korzystania przez słuchaczy z sieci teleinformatycznych, w tym Internetu, na terenie placówki odpowiadać będzie koordynator bezpieczeństwa w sieci;

- główne zadania koordynatora bezpieczeństwa w sieci to: wprowadzenie zabezpieczeń informatycznych chroniących przed nielegalnymi i szkodliwymi treściami, edukowanie słuchaczy w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń teleinformatycznych, stosowanie programów antywirusowych, aktualizacje oprogramowania, zabezpieczenie sieci wifi, informowanie słuchaczy o zasadach korzystania przez słuchaczy z prywatnych urządzeń elektronicznych, zabezpieczenie sieci hasłem dla urządzeń spoza placówki, opracowanie regulaminu korzystania z pracowni komputerowych, promowanie dobrych praktyk i bezpiecznych zachowań w internecie, korzystania przez słuchaczy i pracowników z urządzeń w placówce (również na okoliczność konieczności nauki zdalnej).

9. Plan wsparcia małoletniego:

- w razie ujawnienia krzywdzenia małoletniego dyrektor wraz z powołanym przez siebie SzZI opracowuje plan wsparcia małoletniego,
- uczestnicy wyżej wymienionego Zespołu są zobowiązani do uruchomienia profesjonalnej relacji pomocowej, polegającej na zapewnieniu bezpieczeństwa małoletniemu i poszanowaniu jego godności. Działania Zespołu pozostają w zgodzie z aktualnie obowiązującymi przepisami. Równoległe z poinformowaniem Zespołu prowadzona jest rzetelna diagnoza sytuacji, polegająca na uzyskaniu jak najpełniejszych odpowiedzi w postaci sporządzenia notatki ze zdarzenia; wywiad nakierowany na dostarczenie informacji,
- wsparcie obejmuje przede wszystkim współpracę z instytucjami pomocowymi, policją i prokuraturą, opieką społeczną, jak również objęcie małoletniego wsparciem psychicznym w jednostce.

Słuchacze są poinformowani o n.w. prawach:

- słuchacze małoletni mają prawo czuć się bezpiecznie w placówce, nikt ich nie może popychać, poniżać, straszyć, wykluczać, dotykać w sposób, którego nie chcą, ani krzywdzić w internecie;
- mają prawo powiedzieć o problemie dyrektorowi, wicedyrektorowi, nauczycielowi, opiekunowi semestru; może także zgłosić ww. osobom problem dotyczący innej osoby.

Kadra pedagogiczna powinna wysłuchać małoletniego słuchacza, potraktować poważnie i wyjaśnić, jakie działania podejmie w danej sytuacji. Utwierdzi również słuchaczy w przekonaniu, że nie ponoszą winy, gdy ktoś ich krzywdzi, a prośba o pomoc jest właściwa.

10. Szczególna troska obejmuje się słuchaczy małoletnich niepełnosprawnych oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Opiekunowie semestrów i nauczyciele bacznie obserwują słuchaczy, wszelkie oznaki krzywdzenia muszą być sprawdzone, przedyskutowane ze słuchaczami i ich rodzicami/opiekunami prawnymi, a nieprawidłowości zgłoszone odpowiednim organom i władzom placówki. Procedura postępowania jak w punktach powyżej.

11. Słuchacze małoletni kształcący się na kwalifikacyjnych kursach zawodowych mogą uczestniczyć ze słuchaczami pełnoletnimi w zajęciach dydaktycznych na terenie zakładu pracy po wyrażeniu zgody przez rodziców/opiekunów prawnych i zgody kadry kierowniczej oraz po wpisaniu się nauczyciela do zeszytu wyjść ze szkoły o charakterze dydaktycznym. Słuchacze są pod opieką nauczyciela, który reaguje w przypadku zauważenia sytuacji konfliktowej, kontaktu z nielegalnymi treściami/osobami nieznanymi o złych intencjach. Nauczyciel podejmuje od razu interwencję, izoluje małoletniego od zagrożeń, powiadamia kadrę kierowniczą/rodziców/opiekunów prawnych i organizuje powrót do placówki.

IV. Ewaluacja - ocena podejmowanych działań interwencyjnych.

W przypadku zawiadomienia o przestępstwie placówka ma prawo do uzyskania informacji o wszczęciu albo odmowie postępowania. Istnieje możliwość zgłoszenia zażalenia na bezczynności, bieżący kontakt z instytucjami, które zostały powołane we wcześniejszych etapach interwencji. Raz na dwa lata lub w ramach potrzeb (np. zmiany w prawie, inne zagrożenia dla małoletnich) standardy będą podlegały ocenie w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny będą pisemnie udokumentowane.